

İlgili Kanun / Madde
6356 S. STSK/25

T.C
YARGITAY
22. Hukuk Dairesi

Esas No. 2018/10594
Karar No. 2018/21059
Tarihi: 04.10.2018

● FESHİN SENDİKAL NEDENE DAYANIP
DAYANMADIĞINI BELİRLEMEDE KULLANILAN
ÖLÇÜTLER

ÖZETİ: Dairemizce, sendikal tazminat davalarında, iş yerinde çalışan ve sendikaya üye olan işçilerin sayısı, hangi tarihlerde üye oldukları, üyelikten çekilen işçilerin olup olmadığı, iş yerinde çalışmakta olan işçilerin bulunup bulunmadığı, aynı dönemde yetki prosedürünün işletilip işletilmediği, iş yerinde önceki dönemlerde toplu iş sözleşmelerinin bağitlanıp bağitlanmadığı, yeni işçi alınıp alınmadığı ve alınmışsa yeni işçilerin sendikalı olup olmadığı gibi hususlarla, işverence ekonomik veya teknolojik nedenlere dayalı bir fesih yoluna gidilmesi durumunda teknik yönden bu durumun araştırılması gibi ölçütler belirlenmiştir.

Somut olayda mahkemece feshin geçersiz olduğu ve davacının işe iadesinin gerektiğine karar verilmesi isabetli ise de, feshin sendikal nedene dayanıp dayanmadığı hususunda yapılan araştırma ve incelemenin yetersiz olduğu görülmektedir. Dosya içeriğine göre işyerinde fesih tarihi itibari ile çalışan, sendikaya üye olan, üyelikten çekilen, üyelikten çekilenlerden çalıştırılan, iş sözleşmesi feshedilen, işten çıkarılanlardan sendikalı olan ve sendikalı olup da işyerinde çalışması devam eden işçiler olup olmadığı, özellikle kapsam dışı olduğu halde sendikal kesinti yapılan işçilerden kaç tanesinin sendikadan

istifa ettiği, kaç tanesinin sendikaya üyeliğinin devam ettiği, sendikaya üyeliği devam edip çalışmaya devam eden kaç işçinin bulunduğu dosya içeriğinden anlaşılamamaktadır. Feshin sendikal nedene dayanıp dayanmadığı hususunun kuşkuya yer vermeyecek şekilde açıklığa kavuşturulması için belirtilen yönlerden gerekli araştırmaya gidilmeli ve toplanacak deliller dosya içeriği ile yeniden bir değerlendirmeye tabi tutularak sonucuna göre karar verilmelidir. Eksik incelemeyle yazılı şekilde hüküm kurulması hatalı olup bozmayı gerektirmişti.

DAVA: Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen kararın, temyizen incelenmesi davalı ..... vekilleri tarafından istenilmekle, temyiz taleplerinin süresinde olduğu anlaşıldı. Dava dosyası için Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili, müvekkilinin iş sözleşmesinin geçerli bir neden olmaksızın sendikal faaliyetlerde bulunmasından dolayı işverence feshedildiğini ileri sürerek feshin geçersizliğine, işe iadesine ve sendikal tazminata hükmedilmesini istemiştir. Davalıların Cevaplarının Özeti:

Davalı ... Belediyesi vekili, Davanın hak düşürücü süre geçtikten sonra açıldığını, husumetin Büyükşehir Belediyesine yöneltilmesinin olanaklı olmadığı, işe alınma ve işten çıkarılma noktasında tasarruflarının bulunmadığı, davalılar arasında alt ve üst işveren ilişkisinin bulunmadığı, davacının iş sözleşmesinin haklı nedenle feshedildiğini beyanla davanın reddini savunmuştur.

Davalı .....vekili, husumetin kendilerine yöneltilmesinin yasal olmadığı, söz konusu ihalenin götürü bedel üzerinden yapıldığı, yüklenici olunduktan sonra almış olduğu işi tamamıyla bir bütün olarak diğer davalı KG Grup Şirketine belirli bir bedel karşılığı verildiği, davacının belirli süreli sözleşme kapsamında çalıştığı iş güvencesinden yararlanamayacağı, raporunun bitmesi üzerine işletmeye çağrıldığı, gelmemesi üzerine tutanak tutulduğu ve amirlerine tavrı nedeniyle haklı sebeple iş akdinin sona erdirildiği beyanla davanın reddini savunmuştur.

Davalı...Şirketi, davacının devamsızlık yapması, işe geç gelmesi ve amirlerine karşı beyanları nedeniyle iş akdine son verildiği, sendikal nedenle fesih hususunun gerçeği yansıtmadığını beyanla davanın reddini savunmuştur.

İlk Derece Mahkemesi Kararının Özeti:

İlk Derece Mahkemesince, toplanan kanıtlara dayanılarak, iş sözleşmesinin sendikal sebeplerle feshedildiği gerekçesiyle davanın kabulüne karar verilmiştir.

İstinaf başvurusu:

İlk Derece Mahkemesinin kararına karşı, davalılar vekilleri istinaf başvurusunda bulunmuştur.

Bölge Adliye Mahkemesi Kararının Özeti:

Bölge Adliye Mahkemesince, fesih işleminin geçersiz olduğu, fesih tarihini de içine alan yaklaşık bir aylık süreçte 162 işçinin sendikadan istifa ettiği, bunun hayatın olağan akışına aykırı olduğu bu nedenle mahkemece feshin sendikal sebeple olduğu yönündeki tespiti yerinde olduğu, gerekçesiyle, istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

Temyiz başvurusu :

Kararı, davalılar vekilleri temyiz etmiştir.

Gerekçe:

İşverence yapılan feshin sendikal sebebe dayanıp dayanmadığı hususu taraflar arasında uyuşmazlık konusudur.

Sendikal tazminat 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun 25. maddesinde düzenlenmiş, işçilerin işe alınmalarının, belli bir sendikaya girmeleri veya girmemeleri veya belli bir sendikadaki üyeliği korumaları veya üyelikten istifa etmeleri şartına bağlı tutulamayacağı ilk fıkrada hükme bağlanmıştır. Sözü edilen maddenin ikinci fıkrasında ise, işverenin, sendika üyesi olan işçilerle sendika üyesi olmayan işçiler veya ayrı sendikalara üye olan işçiler arasında, çalışma şartları veya çalıştırmaya son verilmesi bakımından herhangi bir ayırım yapamayacağı kuralı getirilmiştir.

İşverenin, 6356 sayılı Kanun'un 25. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca iş sözleşmesini sendikal nedenlerle feshetmesi halinde işçi, 4857 sayılı Kanun'un 20 ve 21. madde hükümlerine göre dava açma hakkına sahiptir. İş sözleşmesinin sendikal nedenle feshedildiğinin tespit edilmesi hâlinde, 4857 sayılı Kanun'un 21. maddesine göre işçinin başvurusu, işverenin işe başlatması veya başlatmaması şartına bağlı olmaksızın sendikal tazminata karar verilir. Ancak işçinin işe başlatılmaması hâlinde, ayrıca 4857 sayılı Kanun'un 21. maddesinin birinci fıkrasında belirtilen tazminata hükmedilmez. İşçinin 4857 sayılı Kanun'un yukarıdaki hükümlerine göre dava açmaması ayrıca sendikal tazminat talebini engellemez.

Dairemizce, sendikal tazminat davalarında, iş yerinde çalışan ve sendikaya üye olan işçilerin sayısı, hangi tarihlerde üye oldukları, üyelikten çekilen işçilerin olup olmadığı, iş yerinde çalışmakta olan işçilerin bulunup bulunmadığı, aynı dönemde yetki prosedürünün işletilip işletilmediği, iş yerinde önceki dönemlerde toplu iş sözleşmelerinin bağtlanıp bağtlanmadığı, yeni işçi alınıp alınmadığı ve alınmışsa yeni işçilerin sendikal olup olmadığı gibi hususlarla, işverence ekonomik veya teknolojik nedenlere dayalı bir fesih yoluna gidilmesi durumunda teknik yönden bu durumun araştırılması gibi ölçütler belirlenmiştir.

Somut olayda mahkemece feshin geçersiz olduğu ve davacının işe iadesinin gerektiğine karar verilmesi isabetli ise de, feshin sendikal nedene dayanıp dayanmadığı hususunda yapılan araştırma ve incelemenin yetersiz olduğu görülmektedir. Dosya içeriğine göre işyerinde fesih tarihi itibarı ile çalışan, sendikaya üye olan, üyelikten çekilen, üyelikten çekilenlerden çalıştırılan, iş sözleşmesi feshedilen, işten çıkarılanlardan sendikalı olan ve sendikalı olup da işyerinde çalışması devam eden işçiler olup olmadığı, özellikle kapsam dışı olduğu halde sendikal kesinti yapılan işçilerden kaç tanesinin sendikadan istifa ettiği, kaç tanesinin sendikaya üyeliğinin devam ettiği, sendikaya üyeliği devam edip çalışmaya devam eden kaç işçinin bulunduğu dosya içeriğinden anlaşılamamaktadır. Feshin sendikal nedene dayanıp dayanmadığı hususunun kuşkuya yer vermeyecek şekilde açıklığa kavuşturulması için belirtilen yönlerden gerekli araştırmaya gidilmeli ve toplanacak deliller dosya içeriği ile yeniden bir değerlendirmeye tabi tutularak sonucuna göre karar verilmelidir. Eksik incelemeyle yazılı şekilde hüküm kurulması hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

Sonuç:

Temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararının ortadan kaldırılarak İlk Derece Mahkemesi kararının yukarıda yazılı sebeplerle BOZULMASINA, dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine gönderilmesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, peşin alınan temyiz karar harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 04.10.2018 tarihinde oybirliğiyle kesin olarak karar verildi.